

ALEKSANDR FAYNBERG IJODINI BADIY YONDASHUV ASOSIDA TAHLIL QILISH

Scientific adviser: **Saydamatov Ikromjon Nazirovich**

Shukurova Sevinch Bahodir qizi

Uzbekistan State World Languages University

English Philology and Language Teaching

Annotatsiya: Ushbu maqolada Aleksandr Faynberg ijodi va uning ijodiy yondashuvi atroflicha tahlil qilinadi. Muallifning betakror iste'dodi, keng va cheksiz badiiy olami, shuningdek, uning asarlarining tarjimada aks etish xususiyatlari o'rganiladi.

Kalit so'zlar: adabiy tahlil, badiiy uslub, stilistika, poetik vositalar, parallelizm, sintaktik xususiyatlar.

Kirish

Aleksandr Faynberg adabiyotning muhim namoyandalaridan biri bo'lib, uning asarlari o'quvchilar va tanqidchilarni chuqur ta'sirchanlik bilan o'ziga jalb qiladi. Faynberg tezkor ijtimoiy va madaniy o'zgarishlar davrida tug'ilgan bo'lib, o'z ijodida insoniy holatni chuqur o'rganish va aks ettirishga intilgan. U murakkab jamiyat muammolarini o'ziga xos va ta'sirchan uslubda yoritib bergan. Faynberg o'zbek she'riyatida o'ziga xos uslubi va falsafiy lirizmi bilan ajralib turadigan shoirlardan biridir. Uning she'rlari inson ruhiyatining nozik tomonlarini ochib berishi, musiqiyli va obrazlilik bilan sug'orilganligi bilan diqqatga sazovordir. "Uchrashuv" she'ri ham shoirning badiiy va lingvistik mahoratini yorqin aks ettirgan asarlardan biri bo'lib, sevgi, umidsizlik va insoniy tuyg'ularning murakkabligini o'zida mujassam etadi. Bu asarlarni o'rganish orqali ularning adabiyotda yuqori baholanishiga sabab bo'lgan omillarni tushunish

maqsad qilingan. Shu tahlil orqali Aleksandr Faynbergning adabiyotga qo'shgan hissassi nafaqat muhim, balki uzoq yillar davomida o'z ahamiyatini yo'qotmaydigan darajada barqaror ekani aniqlanadi.

Asosiy qism

She'rning asosiy leksik qatlami hissiy kechinmalarga asoslangan. Shoir sevgi, ishonch, yolg'izlik va umidsizlik kabi mavzularni ochib berishda poetik vositalardan unumli foydalangan. Masalan, "muhabbat", "ishonch", "umid" so'zlari insoniy his-tuyg'ularning asosiy unsurlari sifatida keladi. "Sharob", "skripka", "g'am" kabi so'zlar esa she'riy syujetning muhitini va dramatik kayfiyatini kuchaytirishga xizmat qiladi.

Fonetik tahlil va musiqiyligi

She'rning musiqiyliigi undagi alliteratsiya va assonans vositalari orqali kuchaytirilgan. Masalan, "Gitara va skripka jo'r, Sekingina taralar navo" misralarida [r] va [a] tovushlarining takrori she'rga ohangdorlik bag'ishlaydi.

Uchrashuvga va'dalashaylik,

Uchrashmoqlik emas-ku gunoh.

Qaygadir bosh olib ketaylik,

Odamlarning ko'zidan uzoq.

Gitara va skripka jo'r,

Sekingina taralar navo.

Ne tilasang, ofitsiant momo

Bir lahzada aylar muhayyo.

Sachrab o'ynar qordek ko'piklar,

Shampan-sharob ochilgan zamon.

Betashvishdek tuyular hayot,

Bo'lmagandek go'yoki armon.

Sharob g'amni yuvar ko'ngildan,
Qanotlarin yig'ib ohista,
Muhabbat va ishonch ikkovlon,
Yonimizga o'ltirar asta.

Ishonch birla, muhabbat birla,
Suhbatlasha olmaymiz ro'y-rost.
Ikkimizda hamma narsa bor,
Faqatgina umid yo'q, xolos.

Bundan tashqari, she'rning ritmik tuzilishi ham muhim ahamiyatga ega. Uning ohangi sokin va biroz dardli kayfiyatda bo'lib, she'r mazmuniga mos ravishda muvozanatni saqlaydi. Shoir qisqa va uzun misralarning almashinuviga asoslangan uslubni tanlagan, bu esa poetik mazmunni jonlantiradi.

She'rda turli badiiy tasvir vositalaridan foydalanilgan:

Metaforalar: "Sharob g'amni yuvar ko'ngildan" – bu yerda "sharob" qahramonning hissiy og'riqlarini vaqtincha unutish vositasi sifatida tasvirlangan.

Tashbehlar: "Sachrab o'ynar qordek ko'piklar" – shampan-sharobning ko'piklari oppoq qorga o'xshatilgan. Bu tasvir badiiy ekspressivlikni oshiradi.

Parallelizm: "Ishonch birla, muhabbat birla" – bu parallel tuzilma orqali she'rning asosiy g'oyasi, sevgi va ishonchning mavjudligi, ammo umidning yo'qligi ta'kidlanadi.

Sintaktik xususiyatlar

She'rda qisqa va ta'sirchan gaplar ustunlik qiladi. Bu uslub inson ruhiyatidagi taranglik va ichki kechinmalarni yanada kuchaytiradi. Oxirgi bandda esa parallel tuzilmalar orqali mavzuning kulminatsion nuqtasi – umidsizlik hissi – ifodalanadi:

"Ikkimizda hamma narsa bor,

Faqatgina umid yo'q, xolos."

Bu yakuniy misra umumiy kayfiyatni ifodalash bilan birga, she'ring falsafiy yo'nalishini yanada chuqurlashtiradi.

Xulosa

Aleksandr Faynbergning "Uchrashuv" she'ri sevgi va umidsizlikning uyg'unlashuvi, insoniy tuyg'ularning murakkabligini poetik jihatdan tasvirlash bilan ajralib turadi. She'ring lingvistik va stilistik jihatlari uning badiiy qiymatini oshirib, uni o'quvchi uchun yanada ta'sirchan qiladi. Fonetik jihatdan ohangdorlik, leksik jihatdan esa chuqur hissiy qatlam she'rga estetik nafosat bag'ishlaydi. Shu sababli, Faynberg lirikasini tahlil qilish uning ijodiy uslubini yanada yaxshi anglash imkonini beradi.

References:

1. R
axmonqulova F.A. Analysis of Alexander Feinbergs works from creative approach. Modern scientific research: topical issues, achievements and innovations. Vol. 17 No. 1 (2024): FINLAND
2. X
olmirzayeva S.Sh. The analysis of major works by Alexander Feinberg and their impact on literature. Zamonaviy fan va ta'lim yangiliklari xalqaro ilmiy jurnal , Vol 2 Issue 7 (2024).
3. A
lexander. F "Qoralamaga qasida". Tashkent- 2021
4. h
<https://n.ziyouz.com/portal-haqida/xarita/jahon-she-riyati/rus-she-riyati/aleksandr-faynberg-1939-2009>